

I. Мацелюх, д-р юрид. наук, доц.
ORCID ID: 0000-0003-3706-6428,

A. Мусієнко, канд. наук держ. управління, доц.
ORCID ID: 0000-0003-0239-1626

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ "АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я"

Присвячено аналізу змісту категорії "адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я" в науковій літературі та вітчизняному законодавстві. Особливо розглянуто зміст дефініції "адміністративні послуги". Виділено кілька підходів до розуміння зазначених понять. Акцентовано увагу на позиціях сучасних українських науковців, які досліджували пропонувану проблематику. З'ясовано, що в сучасній вітчизняній літературі сформувався два підходи до розуміння змісту "адміністративні послуги". Перший розглядає їх через призму правовідносин, що виникають під час реалізації суб'єктивних прав фізичної або юридичної особи у процесі публічно-владної діяльності адміністративного органу. Другий підхід акцентує увагу на діяльності уповноважених органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб, що провадиться в заявному порядку. Наведено ознаки адміністративних послуг, до яких належать нормативність, ініціативність, адресність, відповідність суб'єкта звернення нормативним приписам, визначених законом, процедурний характер, юридичне оформлення. Константовано на доцільності використання категорії саме "адміністративні послуги", що підкреслює їхній зміст і сервісну функцію держави. Подано її поняття як послуги, що надається відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами для задоволення потреб і законних інтересів фізичної чи юридичної особи, що полягає у юридичному оформленні відповідних суб'єктивних прав.

Проаналізовано теоретико-правовий зміст дефініції "охорона здоров'я". Константовано наявність у вітчизняній науковій літературі вузького підходу до розуміння, що трансполує термін лише до суб'єктів сфери охорони здоров'я, які здійснюють медичну практику, та широкого, що розглядає охорону здоров'я як основний елемент національної безпеки. Надано авторське поняття "охорони здоров'я". У його зміст унесено не лише діяльність медичних закладів, що спрямована на відновлення здоров'я, а й комплекс державних заходів, націлених на профілактику захворюваності та збереження життя і здоров'я населення.

Запропоновано закріпити на рівні вітчизняного нормативно-правового забезпечення поняття "адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я", під якими розуміють послуги, що надаються за заявою фізичної або юридичної особи, відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, закладами охорони здоров'я, які полягають у виданні адміністративного акта з метою юридичного оформлення умов, необхідних для проведення профілактики захворюваності, збереження життя, відновлення фізичного та психологічного здоров'я населення.

Ключові слова: адміністративні послуги, охорона здоров'я, адміністративні послуги з охорони здоров'я, дефініція.

Вступ. Реформування системи охорони здоров'я в Україні зачепило не лише медичну сферу. Значних змін зазнала і сфера надання адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я, однак дотепер реформування має незавершений характер, що свідчить про відсутність системності та єдиного підходу до розв'язання проблеми. Переконані, причиною зазначеного явища є відсутність нормативно-правового закріплення основних понять і категорій, які б на законодавчому рівні уніфікували розуміння й розкрили суть і юридичний зміст адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я. Як результат, чинне законодавство, зокрема й Закон України "Основи законодавства України про охорони здоров'я" від 19 листопада 1992 р. [1], Закон України "Про адміністративні послуги" від 06 вересня 2012 р. [2] та підзаконні нормативно-правові акти, серед яких Наказ МОЗ України від 28.12.2011 р. № 986 "Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг Міністерством охорони здоров'я України" [3] та й самі стандарти оминають питання визначення дефініції *адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я*.

Законодавчий вакуум не заповнюється і у науковому просторі. З огляду на це метою пропонованої розвідки є потреба з'ясування суті адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я, що, зрештою, допоможе сформулювати пропозиції, цінні для вітчизняного законодавця, та сприятиме забезпеченню високого рівня надання самих послуг у практичному сьогоденні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз основних нормативно-правових актів, якими регулюється питання надання й отримання публічних адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я, зустрігаємо в наукових працях О. Музики-Стефанчук, О. Отраднової, Т. Данченко, Л. Музики, В. Савенкової [4, с. 261–266]. Питання співвідношення публічних і приватних послуг у медичній сфері розглядала І. Венедіктова [5, с. 7–14]. Проблеми з'ясування змісту публічних електронних послуг у сфері охорони здоров'я як адміністративно-правової категорії присвячені наукові розвідки А. Великанова [6, с. 137–142]. Однак комплексним дослідженням, яке б розв'язувало теоретико-правову проблему розуміння суті адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я, вітчизняна наука похвалитися не в змозі.

Зважаючи на багатогранність проблеми, вважаємо за доцільне здійснити комплексний підхід та простежити за теоретико-правовим розумінням категорій "адміністративна послуга", "сфера охорони здоров'я". Виконання поставленого завдання допоможе нам, зрештою, досягнути зазначеної мети дослідження.

Виклад основного матеріалу. Проблематику змісту категорії "адміністративна послуга" розв'язують Закон України "Про адміністративні послуги" від 06.09.2012 р. [2] та Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади, затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. [7]. У першому документі адміністративну послугу визначено як "результат здійснення

владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону" [2]. Другий – адміністративною послугою вважає "результат здійснення владних повноважень уповноваженим суб'єктом, що відповідно до закону забезпечує юридичне оформлення умов реалізації фізичними та юридичними особами прав, свобод і законних інтересів за їхньою заявою (видача дозволів (ліцензій), сертифікатів, посвідчень, проведення реєстрації тощо)" [7].

Компромісну редакцію поняття *адміністративна послуга* пропонує ст.1 Проекту Адміністративно-процедурного кодексу України (реєстр. № 2789) [8]. Відповідно до нього "адміністративна (управлінська) послуга – це прийняття на підставі закону за зверненням конкретної фізичної або юридичної особи адміністративного акта, спрямованого на реалізацію та захист її прав і законних інтересів та/або на виконання особою визначених законом обов'язків (отримання дозволу (ліцензії), сертифіката, посвідчення, інших документів, реєстрації тощо)" [8].

Проаналізувавши думки законодавця, не складно простежити за відсутністю єдиного уніфікованого підходу, що позбавляє унісонного розуміння та спричиняє багатовекторне тлумачення одного і того ж поняття. З огляду на це вважаємо за потрібне звернутися до наукової адміністративно-правової школи, що також позбавлена спільної позиції на шляху розв'язання окресленої проблеми.

Інституційний підхід до суті адміністративних послуг зустрічаємо в напрацюваннях вітчизняного дослідника М. Ославського. Учений переконаний, що адміністративні послуги є самостійним інститутом адміністративного права, який з'явився внаслідок демократизації української держави та взяття нею на себе публічно-сервісної обслуговувальної функції [9, с. 45]. Науковець під адміністративними послугами розуміє публічні послуги, що надаються органами виконавчої влади, виконавчими органами місцевого самоврядування й іншими уповноваженими суб'єктами, у ході реалізації владних повноважень [10, с. 45].

Дещо ширший підхід запропонував інший вітчизняний дослідник – Я. Михайлюк. Учений до сфери адміністративних послуг, окрім публічних послуг органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб, додає діяльність недержавних спеціально уповноважених суб'єктів, які за заявами приватних учасників правовідносин, відповідно до встановленої законом процедури, вправі задовольнити інтереси та потреби суб'єкта звернення. Як результат, можемо отримати індивідуальний адміністративний акт, який у випадку невідповідності чинному законодавству може бути оскаржений до органів державної влади чи в суді [11, с. 34].

Через призму реалізації суб'єктивних прав фізичної або юридичної особи розглядає адміністративні послуги професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка І. Котюк. Застосовуючи принципи людиноцентризму до адміністративно-правових категорій, учений визначив адміністративні послуги як систему правовідносин, що виникають між фізичними або юридичними особами у ході їхнього звернення заради реалізації власних суб'єктивних прав, й адміністративним органом, який наділений публічно-владною компетенцією [12, с.107].

Отже, аналіз юридичної літератури дає підстави стверджувати, що в науковому світі сформувався два

підходи до розуміння змісту поняття адміністративні послуги. Перший розглядає їх через призму правовідносин, що виникають під час реалізації суб'єктивних прав фізичної або юридичної особи у процесі публічно-владної діяльності адміністративного органу. Другий підхід акцентує увагу на діяльності уповноважених органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб, яка провадиться в заявному порядку за зверненням фізичної чи юридичної особи й полягає в юридичному оформленні умов реалізації суб'єктами прав, свобод і законних інтересів [13, с. 192–193].

Відсутність єдиної позиції до визначення адміністративних послуг не заважає назвати їхні головні ознаки. До першої належить нормативність, тобто законодавча регламентація, що передбачає можливість, порядок, процес надання адміністративної послуги відповідними органами влади. Не можна вимагати від органу влади надати адміністративну послугу, якщо її надання не передбачено законом [14, с. 5]. Друга – ініціативність. Вона покладається на фізичних чи юридичних осіб, адже лише за їхньою безпосередньою усною чи письмовою заявою можуть бути надані адміністративні послуги. Відсутність такої ініціативи унеможливить надання адміністративної послуги. Адресність – це третя ознака. Вона полягає в тому, що адміністративні послуги можуть надавати лише конкретні органи виконавчої влади або місцевого самоврядування, на які законодавцем покладені відповідні повноваження. Четверта ознака полягає у відповідності суб'єкта звернення нормативним приписам та у виконанні ним вимог, визначених законом. Процедурний характер – це п'ята ознака, що передбачає можливість надання адміністративної послуги лише в ході дотримання спеціально передбачуваної процедури. Юридичне оформлення – остання ознака, полягає у фактичному оформленні спеціально уповноваженим органом індивідуального чи адміністративного акта, що є результатом надання адміністративної послуги.

Варто зауважити, що в науковому просторі ведеться дискусія щодо доцільності застосування категорій *адміністративна* чи *управлінська послуга*. На істинності останнього підходу наполягає І. Коліушко, який виокремлює управлінські державні послуги й управлінські муніципальні послуги [15]. Інший дослідник – В. Тимошук, наполягає на потребі використання словосполучення "адміністративні послуги", адже таким чином підкреслюється публічно-правова природа самих послуг і вказується на орган влади, який їх надає [16, с. 9].

Якщо в наукових колах немає єдності щодо правильності застосування термінів адміністративна чи управлінська послуга, то питання використання категорії *послуга* звучить в іншій тональності. Переважна більшість учених, серед яких О. Малікіна й В. Фуртатов, вітають використання терміна *послуга*, адже саме таким чином підкреслюється сервісна функція держави [17, с. 57].

Різноманітні підходи до визначення аналізованої категорії спонукають і нас також долучитися до осмислення її змісту. Ураховуючи роботи науковців і вітчизняне нормативно-правове забезпечення, пропонуємо широкому науковому загалу власне визначення дефініції **адміністративна послуга**. На нашу думку, *це сфера послуг, які надаються відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами для задоволення потреб і законних інтересів фізичної чи юридичної особи, що полягає у юридичному оформленні відповідних суб'єктивних прав*.

Проаналізувавши зміст категорії *адміністративна послуга* та запропонувавши авторське тлумачення,

пропонуємо перейти до проблеми визначення поняття *охорона здоров'я*. Насамперед, вважаємо за доцільне висвітлити нормативно-правове закріплення. Стаття 3 Закону України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" від 19 листопада 1992 р. під охороною здоров'я вбачає "систему заходів, які здійснюються органами державної влади й органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, закладами охорони здоров'я, медичними та фармацевтичними працівниками і громадянами з метою збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимальній біологічно можливій індивідуальній тривалості її життя" [1]. Водночас законодавець покладає зобов'язання забезпечення пріоритетності охорони здоров'я на усі державні, громадські органи, підприємства, установи, організації. Їхні посадові особи повинні не лише не шкодити здоров'ю населення, але й забезпечувати охорону праці, надавати допомогу тим, хто її потребує (хворим, особам з інвалідністю, потерпілим від нещасних випадків) [1].

Вужчий підхід до визначення *охорони здоров'я* зустрічаємо у наукових напрацюваннях О. Ліфінцева. Учений до змісту категорії зараховує "систему законодавчо регламентованих заходів з боку спеціально уповноважених суб'єктів господарської діяльності, що провадять медичну практику, та які спрямовані на надання населенню послуг медичного характеру" [18, с. 150]. Ми не можемо погодитися із зазначеним підходом, адже таким чином звучить сфера охорони здоров'я, що покладається лише на юридичні особи, які здійснюють медичну практику. Таке звучення суперечить змісту категорії *охорона*, що охоплює не лише відновлення, але й недопущення хвороб.

Відстоюючи ідеї реформування системи охорони здоров'я, сучасний дослідник В. Опалько запропонував значно ширший підхід. Він розглянув охорону здоров'я як основний елемент національної безпеки, що реалізується шляхом діяльності держави в напрямі організації та забезпечення доступного медичного обслуговування населення [19, с. 53–56].

На нашу думку, у поняття *охорони здоров'я* слід вкладати не лише діяльність медичних закладів, що спрямована на відновлення здоров'я. У зазначеному випадку важливою є реалізація державної політики, що передбачає комплекс заходів, націлених, передусім, на профілактику захворюваності та збереження життя і здоров'я населення.

Проаналізувавши основні елементи категорії *адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я*, вважаємо за доцільне розглянути безпосередньо її зміст. Нагадаємо, як на законодавчому рівні, так і серед підзаконних нормативно-правових актів відсутнє тлумачення дефініції *адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я*. Вітчизняна наукова сфера також не може похвалитися розмаїттям напрацювань. Лише поодинокі пропозиції зустрічаємо в літературі.

О. Стрельченко, наприклад, вивчаючи природу надання адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я, визначає їх як "результат здійснення владних повноважень публічною адміністрацією, компетенція якої розповсюджується на сферу охорони здоров'я, що, відповідно до закону, забезпечує юридичне оформлення умов реалізації фізичними, юридичними або іншими колективними особами прав, свобод і законних інтересів у зазначеній сфері за їхньою заявою (видача дозволів (ліцензій), сертифікатів, посвідчень, проведення

реєстрації тощо)" [20, с. 130]. Т. Іллюшина, як, зрештою, й інші науковці послуговуються запропонованим визначенням. Проте інших, концептуально відмінних наукових позицій ми не заходимо [21].

Висновки. Зазначена ситуація змушує нас запропонувати авторську інтерпретацію дефініції *адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я*, яка б відповідала широкій концепції охорони здоров'я, що передбачає не лише відновлення особи після хвороби, а на перше місце ставить проблеми профілактики захворюваності. Отже, пропонуємо науковому загалу під **адміністративними послугами у сфері охорони здоров'я** розуміти *послуги, що надаються за заявою фізичної або юридичної особи, відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, закладами охорони здоров'я, які полягають у виданні адміністративного акта з метою юридичного оформлення умов, необхідних для проведення профілактики захворюваності, збереження життя, відновлення фізичного та психологічного здоров'я населення*. Подану пропозицію вважаємо за доцільне закріпити і на рівні нормативно-правового забезпечення, що дозволить у практичній площині більше ували приділяти безпосередньо проблемам охорони здоров'я.

Список використаних джерел

1. Про Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст. 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 28.01.2022).
2. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 32. Ст. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text> (дата звернення: 28.01.2022).
3. Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг Міністерством охорони здоров'я України : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.12.2011 р. № 986. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0404-12?lang=uk> (дата звернення: 28.01.2022).
4. Музика-Стефанчук О.А. Публічні адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я. *Запорізький медичний журнал*. 2020. Т. 22. № 2 (119). С. 261–266.
5. Венедіктова І. В. Публічні послуги в медичній сфері. *Медичне право*. 2009. № 3. С. 7–14.
6. Веліканов А. Зміст публічних електронних послуг у сфері охорони здоров'я. *Підприємство, господарство і право*. 2020. № 12. С. 137–142.
7. Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.02.2006 р. № 90-р. *Офіційний вісник України*. 2006. № 7. Ст. 376.
8. Проект Адміністративно-процедурного кодексу України (реєстр. № 2789 від 18.07.2008). URL: <http://rada.gov.ua> (дата звернення: 28.01.2022).
9. Ославський М.І. Аналіз новел закону "Про адміністративні послуги". *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2012. Вип. 30. С. 45–52.
10. Ославський М.І. Виконавча влада в Україні: організаційно-правові засади : навч. посіб. Київ : Знання, 2009. 216 с.
11. Михайлюк Я. Поняття адміністративних послуг та характеристика їх нормативно-правового регулювання. *Юридична Україна*. 2014. № 6. С. 31–35.
12. Котюк І. Адміністративні послуги як категорія адміністративного права. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2010. № 84. С. 104–107.
13. Лавренова О.І. Окремі аспекти надання адміністративних послуг. *Порівняльно-аналітичне право*. 2013. № 4. С. 192–194.
14. Ківалов С.В. Основні напрями реформування адміністративного права. *Актуальні проблеми держави і права*. Одеса, 2003. № 19. С. 3–8.
15. Коліушко І. Управлінські послуги – новий інститут адміністративного права. *Право України*. 2001. № 5. С. 30–34.
16. Тимошук В. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України. Київ : Факт, 2003. 496 с.
17. Малікіна О.А., Філатов В.С. Адміністративні послуги: сутність, ознаки, класифікація та місце в системі державного управління. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"*. Сер.: Державне управління. 2014. Т. 235. Вип. 223. С. 56–60.

18. Ліфінцев О.В. Поняття й особливості охорони здоров'я як об'єкта контролю. *Науковий вісник Ужгородського національного ун-ту*. 2014. № 29. Ч. 2. Т. 3. С. 148–152.

19. Опалько В.В. Реформування системи охорони здоров'я в Україні. *Вісник Черкаського університету. Серія: Економічні науки*. 2011. № 207. С. 53–56.

20. Стрельченко О.Г. Природа надання адміністративних послуг у сфері охорони здоров'я. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. № 2. С. 127–132.

21. Ілюшина Т.В. Організаційно-правові аспекти надання адміністративних послуг у сфері охорони громадського здоров'я. *Право і громадське суспільство*. 2015. № 2. URL: <http://lcslaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-11-2015/item/217-orhanizatsiyno-pravovi-aspekty-nadannya-administrativnykh-poslugh-u-sferi-okhorony-hromadskoho-zdorov-ya-iliushyna-t-v> (дата звернення: 28.01.2022).

References

1. Zakon Ukrainy "Pro Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro ohoronu zdorov'ja" [Law of Ukraine "On Fundamentals of Legislation of Ukraine on Health Care"] vid 19.11.1992 № 2801-XII. *Vidomosti Verhovnoi Rady Ukrainy*. 1993. № 4. St.19 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (in Ukrainian).

2. Zakon Ukrainy "Pro administrativni poslugy" [Law of Ukraine "On Administrative Services"] vid 06.09.2012 № 5203-VI. *Vidomosti Verhovnoi Rady*. 2013. № 32. St. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text> (in Ukrainian).

3. Pro zatverdzhennja standartiv nadannja administrativnykh poslug Ministerstvom ohorony zdorov'ja Ukrainy : nakaz Ministerstva ohorony zdorov'ja Ukrainy [On approval of standards for the provision of administrative services by the Ministry of Health of Ukraine: order of the Ministry of Health of Ukraine] vid 28.12.2011 r. № 986. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0404-12?lang=uk> (in Ukrainian).

4. Muzyka-Stefanchuk O.A. (2020) Publichni administrativni poslugy u sferi ohorony zdorov'ja. [Public administrative services in the field of health care.]. *Zaporiz'kij medychnyj zhurnal*. T. 22. № 2 (119). S. 261-266 (in Ukrainian).

5. Venediktova I.V. (2009) Publichni poslugy v medychnij sferi [Public services in the medical field]. *Medychno-pravo*. № 3. S. 7-14 (in Ukrainian).

6. Velikanov A. (2020) Zmist publichnykh elektronnykh poslug u sferi ohorony zdorov'ja [Content of public e-health services]. *Pidpryjemstvo, gospodarstvo i pravo*. №12. S. 137-142 (in Ukrainian).

7. Pro shvalennja Konceptii rozvytku systemy nadannja administrativnykh poslug organamy vykonavchoi vlady: Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrainy [About approval of the Concept of development of system of rendering of administrative services by executive bodies: the Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine] vid 15.02.2006 r. № 90-r. Oficijnyj visnyk Ukrainy. 2006. № 7. St. 376 (in Ukrainian).

8. Proekt Administrativno-procedurnogo kodeksu Ukrainy [Draft Administrative Procedure Code of Ukraine] (rejestr. № 2789 vid 18.07.2008 r.) URL: <http://rada.gov.ua> (in Ukrainian).

9. Oslavs'kyj M.I. (2012) Analiz novel zakonu "Pro administrativni poslugy" [Analysis of novelties of the law "On administrative services"]. *Aktualni problemy vdoskonalennja chynnogo zakonodavstva Ukrainy*. Vyp. 30. S. 45 – 52 (in Ukrainian).

10. Oslavs'kyj M.I. (2009) *Vykonavcha vlada v Ukraini: organizacijno-pravovi zasady: navchal'nyj posibnyk* [Executive power in Ukraine: organizational and legal principles: a textbook]. K.: Znannja. 216 s. (in Ukrainian).

11. Myhajjuk Ja. (2014) Ponjattja administrativnykh poslug ta harakterystyka ih' normativno-pravovogo reguljuvannja [The concept of administrative services and the characteristics of their legal regulation]. *Jurydychna Ukraina*. №6. S.31-35 (in Ukrainian).

12. Kotjuk I. (2010) Administrativni poslugy jak kategorija administrativnogo prava [Administrative services as a category of administrative law]. *Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo un-tu im. T.G.Shevchenka*. №84. S.104-107 (in Ukrainian).

13. Lavrenova O.I. (2013) Okremi aspekty nadannja administrativnykh poslug [Some aspects of administrative services]. *Porivnjal'no-analitychne pravo*. №4. S.192-194 (in Ukrainian).

14. Kivalov S.V. (2003) Osnovni naprjamky reformuvannja administrativnogo prava [The main directions of reforming administrative law]. *Aktualni problemy derzhavy i prava*. №19. Odesa. S. 3-8 (in Ukrainian).

15. Koliushko I. (2001) Upravlins'ki poslugy – novyj instytut administrativnogo prava [Management services – a new institute of administrative law]. *Pravo Ukrainy*. №5. S. 30-34 (in Ukrainian).

16. Tymoshuk V. Administrativna procedura ta administrativni poslugy [Administrative procedure and administrative services]. *Zarubizhnyj dosvid i propozicii' dlja Ukrainy*. K.: Fakt, 2003. 496 s. (in Ukrainian).

17. Malikina O.A., Filatov V.S. Administrativni poslugy: sutnist', oznaky, klasyfikacija ta misce v systemi derzhavnogo upravlinnja [Administrative services: essence, features, classification and place in the system of public administration]. *Naukovi praci Chornomors'kogo derzhavnogo universytetu imeni Petra Mogyly kompleksu Kyjevo-Mogylyjans'ka akademija*. Ser. Derzhavne upravlinnja. 2014. T. 235. Vyp. 223. S.56-60 (in Ukrainian).

18. Lifincev O.V. (2014) Ponjattja j osoblyvosti ohorony zdorov'ja jak ob'jekta kontrolju [Concepts and features of health care as an object of control]. *Naukovyj visnyk Uzhgorods'kogo nacional'nogo un-tu*. №29. Ch.2. Tom 3. S.148-152 (in Ukrainian).

19. Opal'ko V.V. (2011) Reformuvannja systemy ohorony zdorov'ja v Ukraini [Reforming the health care system in Ukraine]. *Visnyk Cherkas'kogo universytetu. Serija: Ekonomichni nauky*. № 207. S.53-56. (in Ukrainian).

20. Strel'chenko O.G. (2012) Pryroda nadannja administrativnykh poslug u sferi ohorony zdorov'ja [The nature of the provision of administrative services in the field of health care]. *Visnyk Zaporiz'kogo nacional'nogo universytetu*. №2. S.127-132 (in Ukrainian).

21. Ilyushyna T.V. (2015) Organizacijno-pravovi aspekty nadannja administrativnykh poslug u sferi ohorony gromads'kogo zdorov'ja [Organizational and legal aspects of providing administrative services in the field of public health]. *Pravo i gromads'ke suspi'stvo*. No 2. URL: <http://lcslaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-11-2015/item/217-orhanizatsiyno-pravovi-aspekty-nadannya-administrativnykh-poslugh-u-sferi-okhorony-hromadskoho-zdorov-ya-iliushyna-t-v> (in Ukrainian).

Надійшла до редакції 28.01.22

I. Matselykh, Dr Sci. (Law), Associate Prof.,
A. Musienko, PhD, Associate Prof.
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

ON THE PROBLEM OF DEFINING "ADMINISTRATIVE SERVICES IN THE FIELD OF HEALTHCARE"

The publication addresses the analysis of the content of the category "administrative services in the field of healthcare" in the scientific literature and domestic legislation. The content of the definition of "administrative services" is considered separately. There are several approaches to understanding these concepts. Emphasis is placed on the positions of modern Ukrainian scientists who have studied this issue. It is claimed that in the modern domestic literature there are two approaches to understanding the meaning of "administrative services". The first considers them through the prism of legal relations that arise from the exercise of subjective rights of a natural or legal person in the process of public authority of the administrative body. The second approach focuses on the activities of authorized executive bodies, local governments, and their officials, which is carried out on a declarative basis. The signs of administrative services include normativeness, initiative, targeting, compliance of the subject with the regulatory requirements specified by law, procedural nature, and legal design. It is stated that it is expedient to use the category of "administrative services", which emphasizes their content and service function of the state. It is conceived as a service provided by the relevant executive authorities, local governments, and their officials to meet the needs and legitimate interests of individuals or legal entities, that consists in the legalization of the relevant subjective rights.

The theoretical and legal content of the definition of "health care" is analyzed. It has been stated that there is a narrow approach to understanding in the domestic scientific literature, which translates the term only to health care professionals who practice medicine, and a broad one, which considers health care as a key element of national security. The author's concept of "health care" is given. Its content includes not only the activities of medical institutions aiming at restoring health, but also a set of government measures aiming at preventing disease and preserving the lives and health of the population.

It is proposed to enshrine at the level of domestic legal framework, the concept of "administrative services in the field of health care", particularly, the services provided at the request of a natural or legal person, relevant executive authorities, local governments, their officials, institutions of healthcare, that consists in issuing an administrative act for the purpose of legalization of the conditions necessary for the prevention of morbidity, preservation of life, restoration of physical and psychological health of the population.

Keywords: administrative services, health care, administrative health services, definition.